

ZÁHADA GENERÁLOVA KUFŘÍKU

Ukázka:

Bez Tvrďáka by mi tahle práce trvala celou věčnost a já potřeboval ještě všechny přesvědčit, že jsem plně vytížený tiskový mluvčí. Policie pracuje s fakty. Prostě jen zjišťují fakta, hromadí je a zkouší je sestavit v různých kombinacích. Protože na takovém případě pracuje vždycky hodně lidí, jsou v hromadění faktů nejrychlejší. Pachatel, i ten nejrafinovanější, nikdy ani při sebe-důslednějším plánování nestihne prozkoumat tolik úhlů pohledu a kombinací faktů jako policejní vyšetřovací tým za pár hodin, proto neexistují nerozluštitelné případy. Pachatel, zvláště ten pachatel, který nemá zkušenost s tím, jak policie pracuje, smaže všechny stopy a může svůj čin považovat za dokonalý, ale například klidně si uloupených 500.000,- uloží do spořitelny a v tom okamžiku je ztracen. Policie, která má mimořádné pravomoci, zcela určitě neopomněla dát avízo všem zdejším bankám, aby okamžitě hlásily případné uložení takové sumy. Každý kdo v tomhle městě a možná v celém Československu uloží v nejbližších dnech, třebaš úplně náhodou, půl milionu korun, nebo adekvátní částku ve valutách, může napevno počítat s tím, že má na krku sledovačku a nemalé potíže. Osamělý detektiv nedisponuje takovým aparátem jako policie a je odkázán na své vlastní schopnosti. Vypadá to skoro jako sport nebo myslivecký podzimní hon. Policie má při takovém lovu k dispozici stopaře, nadháněče, celou tlupu lovců a sledování lesa. Já, soukromé očko, jako bych šel na divočáka po čtyřech a mohl ho zabít jen vlastními klektáky. Prostě musím být lepší, rychlejší, rafinovanější a musím mít lepší intuici než pachatel. V tomto případě jsem měl ovšem k dispozici ještě něco jiného, s čím naprosto nemohla počítat policie ani pachatel. Totiž dokonalou znalost prostředí, možnost zapojovat se do důvěrnějších rozhovorů a zachytit informace, které policie nezískala. Podle postupu policie jsem mohl usuzovat na to, které stopy sledují vyšetřovatelé bezvýsledně, jako například výroby klíčů. To by mi ušetřilo nímravou a zdlouhavou práci. Díky lidem, kteří zdejší prostředí znali již dlouho a důvěrně, jako kancléř František Kódl, bylo možno postřehnout odchylky od běžného chodu kanceláře a běžné rutiny všedního dne. Tu možnost policie nikdy nebude mít.

- Takže, řekl jsem napůl Tvrďákovi a napůl diktafonu. - Teď potřebuju vědět, jak tady probíhá takový vyzvedávání peněz, transport, kdo na to dohlíží a jak je služební postup, jak často se to dělá a podobně. Ty jsi rozvědčík, takže se ti možná podaří proklepnout si minulost těch dvou šerifů, co prachy přenášeli a co dělali v inkriminovanou dobu, jestli mají alibi a tak. Potřebuju zjistit, jak často se takový peníze vyzvedávaly, jestli se to dělalo vždycky stejně a kdo u toho kdy byl.
- Jasný, souhlasil Tvrďák. – Příští tejdén navštívíme šéfa Ochrany podniku. Vymyslím nějakou záminku. Například bysme mohli chtít udělat článek do Škodováka o jejich těžké práci a při tom očistit tu jejich partu od případnejch podezření. Co říkáš?
- Jo, to by šlo, ale musí to bejt brzy, stopy chladnou rychle.

Pak jsme s Tvrďákem, který se vyzbrojil svazkem klíčů jako od Alkatrazu, ještě jednou prošli všechny místnosti a kanceláře ředitelství. Vytáhl jsem svého Wattsona ven z budovy na vnitřní nádvoří fabriky, abych si udělal představu o možnostech vstupu do kancelářů oknem, po hromosvodu či nějak jinak podobně.

- Máme tady totiž ještě jeden nevyřešený problém, uvažoval jsem nahlas. - Jak se lupič vůbec dostal do baráku? Jestli byl pachatel zaměstnancem podniku, dá se podle píchaček zjistit, kdo z těch stovek ouřadů v tomhle baráku zůstal ve čtvrtek v práci dýl, tedy i potom, kdy z kanceláře odešli poslední zaměstnanci.
- Jestli byl chytřej, mínil Tvrďák, - mohl si píchnout ve tři a stejně tady zůstat dýl.
- V takovém případě by sme byli odkázáný na paměť vrátnýho, kdo ze zaměstnanců šel pryč až večer a byl tady podle píchačky od rána. Kancelář se totiž vyprázdnila až kolem pátý. Lupič by musel jít přes

několik zámků.

Tvrďák počítal na prstech.

- Zámek u lítaček na chodbě, zámek dveří od sekretariátu a zámek u samotného generálova kanclu. Ale žádný z nich nebyl poškozený. Ten zloděj by musel vlastnit přesně takovéhle kilovej svazek klíčů.
- Tak, pokračoval jsem. – Ještě je možnost, že pachatel není zaměstnancem Škodovky, natož ředitelství. Pak by se musel na vrátnici zapsat. Vrátní jsou v tomhle bdělí, protože už párkrát dostali citelný finanční postihy za nedbalost. Říkal mi to Franta. Novák se prej bojí, že tady budou vyzvídat špióni pro toho odstaveného bolševického ředitele Bečku a pro nějakou jeho klaku. Takže prohlédneme zápisy na vrátnici. Jenže ten, kdo jde ukrást půl miliónu, určitě není tak pošahanej, aby šel přes vrátnici. I kdyby přišel ráno a schoval se tady někde na záchodě, chyběl by na vrátnici zápis o jeho odchodu. Proto jsou důležité informace o uklízečkách a zaměstnancích kanceláře. Někdo mu mohl nechat otevřené okno.
- Aha, řekl Tvrďák.

A hned si pohotově do notýsku zakreslil všechny tři stěny připadající v úvahu k proniknutí do kanceláře generálního ředitele. Zachytil polohu oken a vedení okapových spádových rour i hromosvodů. Když jsme procházeli vrátnicí ven na ulici, oslnilo nás světlo reflektoru nad pruhovanou závorou přes silnici. V tu chvíli mne osvítilo ještě cosi jiného.

- Moment. To světlo! zastavil jsem se.
- To je tady pořád, už celý roky, ukázal Tvrďák na reflektor. – Co je s ním.
- Ne, tohle světlo nemyslím. Pojď zpátky.

Vrátili jsme se do šera před vrátnicí.

- Táhle to okno.
- Svítí a co? nechápal můj zabeđený Wattson.
- Ale kde svítí? To je přece patro naší kanceláře a kancelář generála se všemi místnostmi zabírá celý tenhle konec baráku a pokud vím, my dva jsme poslední, kdo jsou dneska v práci. Před chvílí jsme procházeli všechny místnosti a určitě jsme všude zhasli.
- A do prdele! vydechl Tvrďák. – Ty seš vážně detektiv. V těch místech ale není žádná kancelář, tam jsou jen kamrlíky pro uklízečku.

Něco šíleného mne napadlo. Vrátil jsem se pod lampu u vrátnice a vzal Tvrďákovi z ruky notes s nákresem všech tří stěn budovy.

- Podívej. Tohle je severní strana do ulice. Poslední okna u rohu baráku patří zasedačce a končí až těsně u rohu. Teď se mrkni na jižní stranu baráku a počítej okna od chodby před lítačkami. Plošina, to je tohle veliký šestidílný okno. Pak tady máme směrem doprava jedno okno Frantovy kanceláře, dál jedno okno u kuchyňky, dvě okna sekretariátu a jedno okno generálovy kanceláře. Ale co je tady?

Tvrďák zíral na můj prst jako uhranutý.

- Do hajzlu, ty máš pravdu. Od generálova okna zbejvá ještě pár metrů volný zdi a tak velká jeho kancelář není. Přece ji znám zevnitř. To okno je v generálově kanceláři přesně uprostřed zdi. Vždycky jsem byl na tom, že generálovo kancl končí až u rohu baráku, ale ta volná zeď... tam musí být ještě jedna docela velká místnost s oknem nad vrátnicí! To přece... to snad není možný?!

Obešli jsme barák ještě k vrátnici na východní stranu a počítali od severu k jihu.

- Dvě okna zasedačky, zhasnuto. Jedno úzký okno má kamrlík uklízečky, zhasnuto.
- A jedno okno neznámé místnosti, rozsvíceno, doplnil jsem počty úplně vyšinitého rozvědčíka. – Když se podíváš na ten kus volný zdi za generálovým oknem, vyjde ti, že tam je rohová cimra s jedním oknem na východní stranu, asi tak šestkrát čtyři metry, což je poměrně dost. A navíc v ní někdo právě teď svítí.

Jako na povel jsme se rozběhli dovnitř do budovy a brali schody nahoru po třech. Tvrdák málem vyrazil sklo u obou křidel lítaček a mne napadlo, že musím později zkontrolovat, jestli se sklem také někdo nemanipuloval, aby se dostal dovnitř. Stanuli jsme jako u vytržení na konci chodby a před námi byly jen dvoje dveře. Kamrlík uklízečky a zasedací místnost. Žádné třetí dveře od záhadné rohové světnice se zde nekonaly. Podle onoho svítícího okna měly být vpravo od dveří kamrlíku pro uklízečku ještě jedny dveře, ale půl metru od dveří kamrlíku byl roh chodby. Tvrdák zachrastil mocným svazkem a vrhl se skrze sekretariát do generálovy kanceláře. V její zadní stěně, směrem k rohu baráku se nenacházela ani puklina, ani škvírka, kterou by se protáhla moucha. Zkrátka nic. V rohu baráku ve druhém patře zřejmě byla místnost do které nevedly žádné dveře a přesto v ní kdosi právě svítil. Pravděpodobně bílá paní, nebo nějaký úspěšný kapitalistický ředitel, kterého tam bolševik zazdil v padesátých letech za trest a on nás nyní strašil. Pak mi to došlo.

- Odemkni ten kumbál pro uklízečku.

Tvrdák se nedohadoval a učinil tak. Byl vyděšený víc než já, protože já tady byl teprve druhý den a odhalil jsem utajenou místnost, o které zbytek osazenstva v čele s generálem a jeho experty nevěděli nic ani za dva a půl měsíce. Dokonce i policejním vyšetřovatelům, kteří tu prohledávali všechno opravdu důkladně, její existence zůstala utajena. Teprve já, soukromé očko obdařené zvláštním pozorovacím talentem...

- No to mě podrž!

Tvrdák odemkl dveře kamrlíku, rozsvítil a zíral dovnitř. Na první pohled nic. Jen malá místnůstka metr na půl druhého metru s oknem na východní stranu. Kromě košťat, kbelíků, hadrů a láhví se saponáty tady byl na pravé boční stěně závěs a... A za ním ještě jedny dveře, hned vedle těch od kamrlíku v nichž jsme se my dva tlačili.

- Ustup a buď ve střehu, poradil mi.

Sám rozkročil nohy a došlápl na špičky, připraven uskočit v mžiku stranou. Před tím si vyhrnul rukávy a položil pravou ruku na kliku. Pak stiskl a zprudka zabral. Nebylo zamčeno. Tvrdák škulb dvěma doširoka s takovou vehemencí, že je málem vyvrátil z pantů, způsobil tlakovou vlnu, která mne skoro odfoukla a v kamrlíku se porouchala dvě košťata přes plechové kbelíky, což způsobilo dramatický randál. Pak se uvolnil, celý zvald, otočil hlavu a spočinul na mne zoufale bezradným pohledem.

V místnosti šestkrát čtyři metry se pohyboval malý bělovlasý mužik okolo velkého stolu, který rozměry zhruba čtyřikrát tři metry zabíral celý střed prostoru. Na stole spočíval obrovský, dokonalý a do nejjemnějších detailů zpracovaný model Škodovky protkaný kolejištěm dětské železnice modelu TT.

Stařík, svírající v pinzetě jakousi špejli, se udiveně a bez sebemenší známky překvapení ohlédl a nadzdvihl si brýle.

- Ano, prosím? Dobré odpoledne, přejete si?

Tvrdák musel ještě pár vteřin lapat po dechu, než se vzmožil na vykoktání první nezbytné otázky.

- Kdo...kdo jste? Co tady děláte? A co je tohle? ukázal rozmáchlým gestem na obří model.

- Pěnička, představil se chlapík. Doktor Pěnička. Historik. Potřebovali jste něco?

Tvrdák byl natolik mimo sebe, že by byl komunikaci nezvládl. Odstrčil jsem ho stranou a ujal se hovoru sám.

- Promiňte, nezlobte se pane doktore. My jsme zaměstnanci kanceláře generálního ředitele a tohle je součást kanceláře generálního ředitele. Proto se ptáme, kdo jste vy a co je tohle?

- Vy jste noví zaměstnanci? Vás ještě neznám, svažil doktor Pěnička obočí a natáhl ke mně ruku. – Já jsem starý zaměstnanec kanceláře generálního ředitele. Jsem historik Škodovky a už dvanáct let dělám na modelu podniku. Jenže ho musím pořád předělávat. Oni tady stále něco staví nebo zase bourají a já to pak musím změnit i tady v modelu. Tak mám pocit, že s tím snad nebudu nikdy hotov.

Ne, nemohl jsem se smát. Vysmál jsem se až v kanceláři u Tvrdáka. Nahlas a dlouho, tak, že mi tekly slzy. Škodovácký historik doktor Vladimír Pěnička přežil ve své kanceláři čtyři škodovácké ředitele a jejich sekretariáty. Přežil zde i sametovou revoluci a o závažných společenských událostech snad pouze cosi tušil.

Byl cele zaujat svou nikdy nekončící prací na mistrovském modelu fabriky, úkolem, který mu kdysi před mnoha léty zadal některý zapomenutý ředitel. Pěnička se vůbec neskrýval. Chodil zcela normálně do své kanceláře, téměř každý den procházel chodbou za lítačkami. Kdokoliv z nových zaměstnanců ho viděl, považoval jej prostě za návštěvníka a nikdy nikoho nenapadlo prověřit starcovu totožnost. Pěnička od nikoho nic nepotřeboval a tak nikdy nezašel ani do sekretariátu. Ten pozoruhodný muž tady dva a půl měsíce přežíval, aniž by zjistil, že došlo ke změně generálního ředitele. Nikdo z nového personálu, dokonce ani rozvědčík Tvrďák, netušil, že je zde ještě jeden zaměstnanec a jedna kancelář a jeden věčný úkol. Odoráta Pěničku z předchozího osazenstva kanceláře pochopitelně znala, ale protože jí kancléř Kódl nedal ohledně historika žádnou instrukci, nezmínila se o něm, zařadila ho prostě bez řeči na seznam zaměstnanců a posílala mu výplatu poštou domů jako vždycky před tím.

Druhý den jsme Frantu Kódlu málem museli omývat, jakmile mu došly souvislosti.

- To je strašné, přejížděl si dlaněmi přes obličej. – To je děs a hrůza. No řekni. Co já jsem to za kancléře? To je ostuda. Tři měsíce tu mám zaměstnance ve stavu a já o něm nevím. Nevím ani o tom, že existuje ta kancelář. Musí sem přijít detektiv, aby to vypátral. Ale třebaš to ještě není všechno. Třebaš je tady ještě tajná chodba na Radyni, nebo skrytá protiletadlová baterie, nebo co já vím!? Třebaš je tady ještě deset dalších zaměstnanců ukrytých od starého Škody, nebo třebaš ti mladší jen od protektorátu. Některé by bylo asi třeba najít a pohřbít. Jak tohle budu vysvětlovat generálovi, to tedy nevím.
 - Tohle se může stát jedině ve Škodovce, usoudil Tvrďák. – Ale to je jen malá a poměrně přehledná kancelář generálního ředitele. Představte si, pánové, kolik takovejch mrtvejch duší musí bejt dole na dílnách a v celý fabrice. Kořím se ti detektive a věřím, že jestli někdo vyřeší tenhle případ, tak to budeš ty.
 - Jenže to může trvat ještě dost dlouho, tušil jsem.
 - To nevadí, rozkládal Tvrďák rukama a prorokoval zaníceně. – Nakonec šéfa stejně očistíme od každého lejna, co na něj utrousí podlí a nepřátelští vrabci tam zvenku.
 - Zabrzdi Wattstone, varoval jsem. – Já tady nejsem proto, abych někoho očišťoval. Jako tiskovej mluvčí pochopitelně ano. Jako tiskovej budu generála a jeho zájmy očišťovat do uskřípání pera a roztržení úst, ale jako čmucha jsem tady, a to si zapamatuj, abych zjistil pravdu.
 - No, ale vždyť to říkám...
 - Ne, tys mne nepochopil. Já jsem ještě nevyloučil, že ty prachy vzal generál nebo někdo s jeho pomocí.
- Tvrďák i Franta Kódl, oba prudce zvažněli a pohlédli na mne přísně.